שבועת הדיינין פרק ששי שבועות מד.

מאי לאו בדלא שוי. פירש בקונטרס דרבי אליעזר לית ליה דשמואל דמשכון שאין שוה כל החוב אין אדם מקבלו אלא לזכרון דברים בעלמא משמע אבל אם שוה כל החוב מודה רבי אליעזר דאכדו מעותיו וי"ס שכתוב בהם בפירוש היכי דמי אי בדשוי מאי טעמא דרבי אליעזר וקשה דבפרק האומנין (כ"מ דף פב. ושם) מסיק מתניתין דהתם דלא כרבי אליעזר ולוקמה ככ"ע ובדשוי וי"ל דהתם לפי המסקנא דלא אייבי רבי יצחק אלא בשעת הלואתו שאין לאכלן בין שוי בין לא שוי שאם יתחייב בדשוי משום דרב יוסף ס"כ בדלא שוי נמי יפסיד כנגד המשכון אבל הכא השתא ס"ד דרבי יצחק אייבי אפילו בשעת הלואתו הלכך מודה רבי אליעזר בדשוי אבל לא שוי הוי זכרון דברים בעלמא ולא שייבא התם דר' יצחק. ומיהו תימה כיון דרבי יצחק גזירת הכתוב היא מה לי שוי מה לי לא שוי אטו משום דלא שוי לא קבי ביה הכא תשיב את הענוט ולך תהיה צדקה ועוד דמסיק בסוף ותסברא דאמר דא"ר יצחק כו' ומעיקרא פשיטא ליה דבשוי יודה ר"מ משום דר' יצחק על כן נראה גירסת הספרים דגרסי מאי לאו בדלא שוי פי' מאי לאו אפי' בדלא שוי אין ליה דהפסיק כדשמואל ורבי אליעזר לית ליה דשמואל ואפי' בדשוי יעול כל מעותיו ובסיפא כשהלוהו אלף זוז בשטר מודה ר' אליעזר דאכדו מעותיו משום דאורחא דמילתא כשהלוהו בשטר שאין נותן לו משכון באותה שעה והוי אלא בשעת הלואתו וקני משכון מדרבי יצחק וכי מוקי פלוגתייהו בדרבי יצחק לא פליג ר' אליעזר אדרבי יצחק אלא בשעת הלואתו אבל אלא בשעת הלואתו מודה ר' אליעזר ולא הוי השתא אכדו מעותיו דבסיפא כאכדו מעותיו דרבי עקיבא דהכא דרבי עקיבא אכדו אפי' דמים היתירים על המשכון ובסיפא דוקא שבנגד המשכון דהא הוי טעמא משום דקנה משכון מדרבי יצחק כדפרישית ומה שפירש בקונטרס בסיפא שיש שטר אין צריך משכון לזכרון דברים אבל בריש אין שטר הוי משכון לזכרון דברים ולא לגובייתא אין נראה לפרש כך דלמאי דמוקי לה דפליגי בדשוי ליכא למימר לזכרון דברים תפיס ליה דהא לכ"ע אין משמט אפי' משכנו בשעת הלואה כדפרישית בגיטין (דף ז. ד"ה שאני) ובכל שעה (פסחים דף לא: ד"ה בדר"י): **לא** בדשוי וקמיפלגי בדרבי יצחק. תימה לימא דבהא פליגי דמר סבר כיון דשוי תפיס ליה בשביל החוב ורבי אליעזר סבר אע"ג דשוי לא נקיט ליה לענין שיפסיד החוב אבל בדלא שוי כ"ע לית להו דשמואל ולפר"ח דמוקי שמואל בדפרים ניחא דכיון דאפי' בדפרים לית להו דשמואל סברא הוא דבשוי בסתם לא תפיס ליה לענין שיפסיד החוב בתכילת המשכון: **צדקה** מנין. דלא מיקרית לדקה אע"כ מחסרו ממון: **מכאן** לבע"ח שקונה משכון. נראה דאין מתחייב באונסין אלא הוי כמו שומר שכר כדמוכח ס"פ האומנין (כ"מ דף פב. ושם) דבעי לאוקמא הא דתנן הלוהו על המשכון ס"ס כמשכנו אלא בשעת הלואתו וכדרבי יצחק וכן מוכח בה"ג דשומר שכר הוי: **שומר** אבידה רב יוסף אמר כו' ורבה אמר כו'. פסק ר"מ דהלכה כרב יוסף דאמר בפרק אין בין המודר (נדרים דף לג:) דכ"ע לית להו פרוטה דרב יוסף ואין נראה ראיה משם כלל דרבה נמי מודה דאי אחי עניא דלא בעי למיתב ליה דאמרו מי לית ליה העוסק במצוה פטור מן המצוה אלא דס"ל דמשום הנאה פורתא כזאת דלא שכיחא לא תשיב אומר שכר וקנא משמע באלו מציאות (כ"מ דף לא. ושם) דהלכה כרב יוסף גבי ההיא דדרים התם השב תשיב אין לי אלא לגיתו לגינתו ולחורבתו מנין מ"ל תשיבם מ"מ ודייק סתמא דהש"ס ה"ד אי דמינטרא פשיטא אי דלא מינטרא אמאי לעולם דמינטרא והא קמ"ל דלא בעינן דעת בעלים וכדרבי אלעזר והייטו כרב יוסף כדמוכח בריש הכונס (נ"ק דף מ. ושם) דפריך מינה רבה לרב יוסף ובעי למידק דמרבינן מורבתא שאינה משתמרת דאי משתמרת היינו כיתו אלמא אומר חנם הוי ומשני רב יוסף לעולם דמינטרא וכרבי אלעזר וי"ל דרבה קיבלה מרב יוסף משום דלדידיה נמי לא ניחא דהא מודה רבה לרב יוסף בבעלי חיים דנקטו להו מיגרי בריתא דבעו עטירותא יתירתא כדאמר התם וקבא בבעלי חיים כתיב לא תראה את שור אחיך והיה צריך לחזוק דרבריתא דקבא אוכן תעשה לשמלתו קאי אי נמי בכפותין ועוד דהוה צריך לומר דאסמכתא בעלמא היא דהא טעמא דרבה דהוי ש"מ משום דמאי הנאה קממטי ליה מ"ג מיצעריך קבא לאשמועינן דלא ניתבייב ש"ס משום פרוטה דרב יוסף אי משום דרחמנא שבדיה בע"כ ועי"ל דרבה לא קיבלה אלא מתחלה לא עלה על דעתו להוכיח דינו מזה אלא לאסמכתא בעלמא נקט קבא לדבריו ובריתא דהכונס (שם) דדרים מקבא דהוי ש"מ אסמכתא היא ורבה נמי מודה דעיקר קבא לא אתא אלא כדרבי אלעזר כדמסיק הש"ס בפרק אלו מציאות (כ"מ דף כט. ושם) וקונגיא דהתם אתיא נמי כוותיה וה"פ אי דמינטרא למר מגנייבה ולמר מפשיעה פשיטא דלאשמועינן דש"מ הוי לא מיצטריך קבא כדפרי' ומינטרא דאלו מציאות לרבה כלא מינטרא דהכונס (נ"ק דף מ. ושם) ולפירוש הקונטרס נראה היה דהלכה כרב יוסף דימא דרב יוסף תנאי היא ומילתיה דרבה ודאי תנאי היא דר"ע אית ליה דרבה וקי"ל כר"ע אבל אין לפרש כן אלא אדרבה אית לן למימר דרבה ודאי לאו תנאי היא אלא כ"ע אית להו דרבה ודבשמואל קמיפלגי ור"ע מודה דש"ח הוי על המשכון מה שהוא יותר על החוב אבל כנגד החוב מפסיד מטעמא דשמואל אפי' לפר"ח אע"ג דלא פרים כמפורש דמי כדפרי' לעיל ומתני' דסלע הלויתני עליו ל"ל דאבד המשכון היינו בפשיעה דאי לאו הכי לא היה מחייב כמה שהוא יתר על החוב ואדרבה יש להוכיח דהלכה כרבה כדמסיק הש"ס בהאומנין (כ"מ דף פב. ושם) אלא מחווארתא מתני' דלא כרבי אליעזר והשתא לוקמה כב"ע לרב יוסף במלוה שא"ל למשכון אלא משום דקי"ל כרבה דמסיק אליבא דהלכתא ועוד ראיה מפרק ר"מ (שם דף כט. ושם) גבי פלוגתא דרבי טרפון ור"ע דמה יהיו בדמים מוכח בגמ' לרב יוסף דמשום דשרו ליה רבנן לאשתמושי בהו הוי עלייהו שומר וכש"פ המפקיד (שם מג.) גבי מפקיד מעות אצל שולחני ס"ל לר"נ דקיימא לן דהלכתא כוותיה בדיני דלף ע"פ שמשתמש בהן לא מחייב באונסין והיינו דלא כרב יוסף ואין לחלק משום דגבי אבידה בלא"ה הוי ש"ס בלא היתר תשמיש לפיכך על ידי היתר תשמיש נעשה שומר דאלו אם יוסף שכר לש"ס יעשה שומר ועוד דקי"ל ד)כרבה לגבי רב יוסף בר משדה עגין ומחלה אע"פ שיש מפרשים דהיינו דוקא כמילי דבבא בתרא ליתא דבפרק מי שאחזו (גיטין דף עד: ושם) פריך והא קי"ל כרבה והשתא הא דאמרי' בפ"ק דפסחים (דף ה:) גבי ממן כיון דאילו מיגניב או מיתביד ברשותייהו קאי כדידהו דמי הייטו מיגניב או מיתביד באונס דאי לא מחייב באונסין אפי' מיחייב באחריות גניבה ואבידה אין זקוק לבער דאי לאו הכי ישראל שהלוה לעכו"ס על ממון יאסר בהנאה בלא דר' יצחק ורבנן נמי אמאי פליגי שהרי חייב באחריות גניבה ואבידה מדשמואל דקיימא לן כוותיה כיון דקיימא לן כרבה אלא ודאי כיון דלא מיחייב באונסים לא מיקרי ממון מיהו מדרבי יצחק אע"ג דלא מיחייב באונסים כדפרי' לעיל אסור בהנאה כיון דקני ליה והוי שלו אבל שומר לא מיחייב לבער אם לא מקבל עליו אחריות אונסים מיהו אי הוה פסקינן כרב יוסף לא היינו צריכין לומר שצריך אחריות אונסים לענין ממון דאיצטריך דרבי יצחק לאסור ממון של עכו"ס הממושכן ביד ישראל דפרוטה דרב יוסף לא שייך בעכו"ס דלילה מצוה ועוד דאפי' שומר שכר גמור לעכו"ס לא מחייב דגבי שומרים כתיב רעהו ואיכא למעוטי עכו"ס כמו הקדש ובה"ג בהלכות פסח כתב דחייב לבער אם קיבל אחריות דגניבה ואבידה:

ורב

בדלא שוי שיעור זוזי. עסקינן: ובדשמואל קמיפלגי. רבי אליעזר לית ליה דשמואל דמשכון שאינו שוה כל החוב אין אדם מקבלו אלא לזכרון דברים הלכך שומר חנם הוא עליו ויבצע אלא פשע ושאינו ברשותו ויטול כל מעותיו ור' עקיבא דשמואל סבירא ליה שאפילו משכון קבלו אבל הלוהו אלף זוז בשטר אפילו רבי אליעזר מודה שהמשכון שקיבל אחרי כן לאם משכון קבלו שהרי אינו צריך לו לזכרון דברים שהשטר לו לראיה: ה"ג **אי דלא שוי שיעור זוזי דכ"ע לית להו דשמואל ובדרבי יצחק קמיפלגי.** רבי אליעזר לית ליה דרבי יצחק ואינו עליו אלא שומר חנם ואף על פי שהוא משכון גמור: **אימור דאמר רבי יצחק שמשכנו אלא בשעת הלואתו.** כגון על ידי ב"ד דהכהי משתני קרא דכתיב לעיל מיניה בתוך תעמוד והאנשים וגו' ואמר מר[ג] זה שליח ב"ד: כשומר

מאי טעמיה דרבי אליעזר אלא לאו בדלא שוי שיעור זוזי ובדשמואל קא מיפלגי לא בדלא שוי כ"ע לית להו דשמואל והכא בדשוי שיעור זוזי ובדרבי יצחק קא מיפלגי [ה]דאמר רבי יצחק אמנין לבעל חוב שקונה משכון שנאמר ולך תהיה צדקה אם אינו קונה משכון צדקה מנין לו מכאן לבעל חוב שקונה משכון לימא דרבי יצחק תנאי היא ותיסברא אימור דאמר רבי יצחק שמשכנו שלא בשעת הלואה משכנו בשעת הלואה מי אמר אלא משכנו שלא בשעת הלואתו כולי עלמא לא פליגי דאית להו דרבי יצחק והכא במשכנו בשעת הלואתו ובשומר אבדה קמיפלגי דאיתמר [ו]שומר אבדה רבה אמר כשומר חנם ורב

אימר דא"ר יצחק כו' ומעיקרא פשיטא ליה דבשוי יודה ר"מ משום דר' יצחק על כן נראה גירסת הספרים דגרסי מאי לאו אפי' בדלא שוי דרבי עקיבא אית ליה דהפסיק כדשמואל ורבי אליעזר לית ליה דשמואל ואפי' בדשוי יעול כל מעותיו ובסיפא כשהלוהו אלף זוז בשטר מודה ר' אליעזר דאכדו מעותיו משום דאורחא דמילתא שבה והוי אלא בשעת הלואתו וקני משכון מדרבי יצחק וכי מוקי פלוגתייהו בדרבי יצחק לא פליג ר' אליעזר אדרבי יצחק אלא בשעת הלואתו אבל אלא בשעת הלואתו מודה ר' אליעזר ולא הוי השתא אכדו מעותיו דבסיפא כאכדו מעותיו דרבי עקיבא דהכא דרבי עקיבא אכדו אפי' דמים היתירים על המשכון ובסיפא דוקא שבנגד המשכון דהא הוי טעמא משום דקנה משכון מדרבי יצחק כדפרישית ומה שפירש בקונטרס בסיפא שיש שטר אין צריך משכון לזכרון דברים אבל בריש אין שטר הוי משכון לזכרון דברים ולא לגובייתא אין נראה לפרש כך דלמאי דמוקי לה דפליגי בדשוי ליכא למימר לזכרון דברים תפיס ליה דהא לכ"ע אין משמט אפי' משכנו בשעת הלואה כדפרישית בגיטין (דף ז. ד"ה שאני) ובכל שעה (פסחים דף לא: ד"ה בדר"י): **לא** בדשוי וקמיפלגי בדרבי יצחק. תימה לימא דבהא פליגי דמר סבר כיון דשוי תפיס ליה בשביל החוב ורבי אליעזר סבר אע"ג דשוי לא נקיט ליה לענין שיפסיד החוב אבל בדלא שוי כ"ע לית להו דשמואל ולפר"ח דמוקי שמואל בדפרים ניחא דכיון דאפי' בדפרים לית להו דשמואל סברא הוא דבשוי בסתם לא תפיס ליה לענין שיפסיד החוב בתכילת המשכון: **צדקה** מנין. דלא מיקרית לדקה אע"כ מחסרו ממון: **מכאן** לבע"ח שקונה משכון. נראה דאין מתחייב באונסין אלא הוי כמו שומר שכר כדמוכח ס"פ האומנין (כ"מ דף פב. ושם) דבעי לאוקמא הא דתנן הלוהו על המשכון ס"ס כמשכנו אלא בשעת הלואתו וכדרבי יצחק וכן מוכח בה"ג דשומר שכר הוי: **שומר** אבידה רב יוסף אמר כו' ורבה אמר כו'. פסק ר"מ דהלכה כרב יוסף דאמר בפרק אין בין המודר (נדרים דף לג:) דכ"ע לית להו פרוטה דרב יוסף ואין נראה ראיה משם כלל דרבה נמי מודה דאי אחי עניא דלא בעי למיתב ליה דאמרו מי לית ליה העוסק במצוה פטור מן המצוה אלא דס"ל דמשום הנאה פורתא כזאת דלא שכיחא לא תשיב אומר שכר וקנא משמע באלו מציאות (כ"מ דף לא. ושם) דהלכה כרב יוסף גבי ההיא דדרים התם השב תשיב אין לי אלא לגיתו לגינתו ולחורבתו מנין מ"ל תשיבם מ"מ ודייק סתמא דהש"ס ה"ד אי דמינטרא פשיטא אי דלא מינטרא אמאי לעולם דמינטרא והא קמ"ל דלא בעינן דעת בעלים וכדרבי אלעזר והייטו כרב יוסף כדמוכח בריש הכונס (נ"ק דף מ. ושם) דפריך מינה רבה לרב יוסף ובעי למידק דמרבינן מורבתא שאינה משתמרת דאי משתמרת הייטו כיתו אלמא אומר חנם הוי ומשני רב יוסף לעולם דמינטרא וכרבי אלעזר וי"ל דרבה קיבלה מרב יוסף משום דלדידיה נמי לא ניחא דהא מודה רבה לרב יוסף בבעלי חיים דנקטו להו מיגרי בריתא דבעו עטירותא יתירתא כדאמר התם וקבא בבעלי חיים כתיב לא תראה את שור אחיך והיה צריך לחזוק דרבריתא דקבא אוכן תעשה לשמלתו קאי אי נמי בכפותין ועוד דהוה צריך לומר דאסמכתא בעלמא היא דהא טעמא דרבה דהוי ש"מ משום דמאי הנאה קממטי ליה מ"ג מיצעריך קבא לאשמועינן דלא ניתבייב ש"ס משום פרוטה דרב יוסף אי משום דרחמנא שבדיה בע"כ ועי"ל דרבה לא קיבלה אלא מתחלה לא עלה על דעתו להוכיח דינו מזה אלא לאסמכתא בעלמא נקט קבא לדבריו ובריתא דהכונס (שם) דדרים מקבא דהוי ש"מ אסמכתא היא ורבה נמי מודה דעיקר קבא לא אתא אלא כדרבי אלעזר כדמסיק הש"ס בפרק אלו מציאות (כ"מ דף כט. ושם) וקונגיא דהתם אתיא נמי כוותיה וה"פ אי דמינטרא למר מגנייבה ולמר מפשיעה פשיטא דלאשמועינן דש"מ הוי לא מיצטריך קבא כדפרי' ומינטרא דאלו מציאות דהכונס (נ"ק דף מ. ושם) ולפירוש הקונטרס נראה היה דהלכה כרב יוסף דימא דרב יוסף תנאי היא ומילתיה דרבה ודאי תנאי היא דר"ע אית ליה דרבה וקי"ל כר"ע אבל אין לפרש כן אלא אדרבה אית לן למימר דרבה ודאי לאו תנאי היא אלא כ"ע אית להו דרבה ודבשמואל קמיפלגי ור"ע מודה דש"ח הוי על המשכון מה שהוא יותר על החוב אבל כנגד החוב מפסיד מטעמא דשמואל אפי' לפר"ח אע"ג דלא פרים כמפורש דמי כדפרי' לעיל ומתני' דסלע הלויתני עליו ל"ל דאבד המשכון היינו בפשיעה דאי לאו הכי לא היה מחייב כמה שהוא יתר על החוב ואדרבה יש להוכיח דהלכה כרבה כדמסיק הש"ס בהאומנין (כ"מ דף פב. ושם) אלא מחווארתא מתני' דלא כרבי אליעזר והשתא לוקמה כב"ע לרב יוסף במלוה שא"ל למשכון אלא משום דקי"ל כרבה דמסיק אליבא דהלכתא ועוד ראיה מפרק ר"מ (שם דף כט. ושם) גבי פלוגתא דרבי טרפון ור"ע דמה יהיו בדמים מוכח בגמ' לרב יוסף דמשום דשרו ליה רבנן לאשתמושי בהו הוי עלייהו שומר ובש"פ המפקיד (שם מג.) גבי מפקיד מעות אצל שולחני ס"ל לר"נ דקיימא לן דהלכתא כוותיה בדיני דלף ע"פ שמשתמש בהן לא מחייב באונסין והיינו דלא כרב יוסף ואין לחלק משום דגבי אבידה בלא"ה הוי ש"ס בלא היתר תשמיש לפיכך על ידי היתר תשמיש נעשה שומר דאלו אם יוסף שכר לש"ס יעשה שומר ועוד דקי"ל ד)כרבה לגבי רב יוסף בר משדה עגין ומחלה אע"פ שיש מפרשים דהיינו דוקא כמילי דבבא בתרא ליתא דבפרק מי שאחזו (גיטין דף עד: ושם) פריך והא קי"ל כרבה והשתא הא דאמרי' בפ"ק דפסחים (דף ה:) גבי ממן כיון דאילו מיגניב או מיתביד ברשותייהו קאי כדידהו דמי הייטו מיגניב או מיתביד באונס דאי לא מחייב באונסין אפי' מיחייב באחריות גניבה ואבידה אין זקוק לבער דאי לאו הכי ישראל שהלוה לעכו"ס על ממון יאסר בהנאה בלא דר' יצחק ורבנן נמי אמאי פליגי שהרי חייב באחריות גניבה ואבידה מדשמואל דקיימא לן כוותיה כיון דקיימא לן כרבה אלא ודאי כיון דלא מיחייב באונסים לא מיקרי ממון מיהו מדרבי יצחק אע"ג דלא מיחייב באונסים כדפרי' לעיל אסור בהנאה כיון דקני ליה והוי שלו אבל שומר לא מיחייב לבער אם לא מקבל עליו אחריות אונסים מיהו אי הוה פסקינן כרב יוסף לא היינו צריכין לומר שצריך אחריות אונסים לענין ממון דאיצטריך דרבי יצחק לאסור ממון של עכו"ס הממושכן ביד ישראל דפרוטה דרב יוסף לא שייך בעכו"ס דלילה מצוה ועוד דאפי' שומר שכר גמור לעכו"ס לא מחייב דגבי שומרים כתיב רעהו ואיכא למעוטי עכו"ס כמו הקדש ובה"ג בהלכות פסח כתב דחייב לבער אם קיבל אחריות דגניבה ואבידה:

ורב

מסורת הש"ס

א) פסחים לא: גיטין ז. קידושין ח: ב"מ פב., ב) נדרים לג: כ"ק ט: ב"מ כט. פב., ג) [ב"מ קיב.], ד) ב"ב קיד.:

תורה אור השלם

ו. הָשֵׁב תָּשִׁיב לוֹ אֶת הַעֲבוֹט כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְשָׁכַב בְּשַׂלְמָתוֹ וּבֵרֲכֻךָ וּלְךָ תִהְיֶה צְדָקָה לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ: דברים כד יג

מוסף רש"י

שקונה משכון. לכל מילי להתחייב בהאומנין (ב"מ פב.) כל ימי הלואה המשכון קנוי לו ואם נאנס חייב באונסין, אלא כשומר שכר שפטורין באונסין, אלא טלו ברשותו ובשמירתו עומד (פסחים לא.). ולך תהיה צדקה. בהשבת הענוט כתיב, אי אמרת קונה משכון איכא צדקה בהא שכיבה שכב בשלמתו, שהשאיל לו זה דבר הקנוי לו, ואם אינו קונה בהשבתה זו מנין, על שלו שכב (שם). שמשכנו שלא בשעת הלואה. דהא קבא דמשכנו ע"י שליח ב"ד כתיב, דכתיב לעיל מיניה בתוך תעמוד ומוקמינן לה בגליא כ"ד, והכא ודאי קני, דלגביינא שקליה וליכא לאתחייב למשכנו בשעת הלואתו, ובהך פלוגתא דר' אליעזר המלוה על המשכון קנוי (ב"מ מב.). ובשומר אבדה קמיפלגי. דטעמא דר' עקיבא משום דשומר שכר מלוה והשומר במלוה פטור מן המצוה, דאי נעי לא ייהוי ליפתא לעניא (שם). שומר אבדה. אמלא אבדה והכניסה אל תוך ביתו, כדכתיב (דברים כב) ואספתו אל תוך ביתך (שם. ובגר"ז ב"ק ט:). כשומר חנם. ואינו חייב אלא בפשיעה (ב"מ כט.).

עין משפט נר מצוה

פג א מי' פ"י מהלי שמיטה ויובל ה עיין בהשגות ומ"מ סמג עשין לד טיש"ע חו"מ סי' שב סעיף ב:

רבינו חננאל

בהא קתני ר' אליעזר ישבע ויטול מעותיו. ואי בדלא שוי שיעור זוזי בהא ליתא רבי עקיבא יכול לומר לו כלום הלויתני אלא על המשכון אבד המשכון אבדו מעותי אלא לאו בדלא שוה שיעור זוזיה. ובדשמואל פליגי בדפרש רבי עקיבא אית ליה הא דשמואל ואמר כיון דפרש וקבליה הא קבליה. ור' אליעזר לית ליה הא דשמואל ואפילו בדפרש. ודתנן כולי עלמא לית להו דשמואל ואע"ג דפרש וקבליה ולא כלום הוא. והכא בדשוי שיעור זוזי. ובדרבי יצחק פליגי דאמר מנין לבעל חוב שקונה משכון שנאמר ולך תהיה צדקה. אם אינו קונה צדקה מנין. אלא מכן לבעל חוב שקונה משכון. ובשמחזירו לבעליו ממונו נותן לו לפיכך כתיב ולך תהיה צדקה. ר' עקיבא אית ליה הא דר' יצחק. ור' אליעזר לית ליה: ודתנן וכי הא דר' יצחק תנאי היא ואמרינן וחסברא והא ר' יצחק לא אמר אלא כשמשכנו שלא בשעת הלואתו כדכתיבי קראי כי תשה ברעך וגו' משכנו בשעת הלואתו מי אמר ר' יצחק שקונה משכון. אלא מ) (קשיא להו לרבנן הא דתנן (שבועות פ"ל מ"ב) המלוה את חבירו על המשכון והמוסר שטרותיו לב"ד אין משמטין מאי טעמא דהא משכנו בשעת הלואה היא. וקאמרינן (ג"מ ז:) הא מני ר' יצחק היא דאמר בעל חוב קנה משכון כו. לימא דר' יצחק תנאי היא ופרקינן לא) בשמשכנו שלא בשעת הלואתו כולי עלמא לא פליגי דקונה משכון. והכא במשכנו בשעת הלואתו ובשומר אבדה פליגי. רבה אמר כשומר חנם.

מ) כלומר זה נמצא ג"כ בתי' הרי"ף מגיה וכ"ל כתן עי' שם היטב וקצת מסמיא שם שהי' כתוב כן לפנינו בגמ' יפלגי דהיא הוספה מהגון שנדחה ונ"ע.

נ) כתן הסר פרוס קושיא זו ולתמנם בתי' הרי"ף מגיה ז"ל הוכיח בסליחות פ"ם.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com